

Jak określić czas naświetlania? Ruch pod kontrolą

Dowiedz się, jak zamrozić dynamiczny bieg sportowca lub stworzyć malarskie rozmycie wodospadu.

Czym jest czas naświetlania?

Czas naświetlania (czas migawki) to czas, przez który kurtyna migawki pozostaje otwarta, pozwalając światłu padać na matrycę. Parametr ten decyduje o tym, jak na zdjęciu zostanie zarejestrowany ruch. Mierzmy go w sekundach lub – znacznie częściej – w ułamkach sekundy. Na ekranie aparatu zapis **1/250** oznacza jedną dwustupięćdziesiątą część sekundy, natomiast zapis **2"** oznacza pełne dwie sekundy.

Krótkie czasy: Zamrożenie rzeczywistości

Gdy fotografujesz szybko poruszające się obiekty (biegające dzieci, zwierzęta, samochody, sport), potrzebujesz bardzo krótkiego czasu otwarcia migawki. Światło musi wpaść na matrycę tak szybko, aby obiekt nie zdążył zmienić swojego położenia w kadrze.

- **1/500s**: Zamraża ruch idącego człowieka, spokojnego zwierzęcia.
- **1/1000s – 1/2000s**: Niezbędne do zamrożenia dynamicznego sportu, biegnącego psa czy lecącego ptaka.

Długie czasy: Magia i kreatywne rozmycie

Gdy celowo wydłużasz czas naświetlania, wszystko, co porusza się w kadrze podczas otwarcia migawki, pozostawi ślad. To pozwala na uzyskanie niesamowitych efektów artystycznych:

- **1/2s – 2s**: Nadaje płynącej wodzie (np. w górskim strumieniu) gładką, niemal nierealną teksturę tzw. „waty”.
- **10s – 30s**: Pozwala na nocne fotografowanie smug światła reflektorów samochodowych lub rejestrację gwiazd na niebie.

REGUŁA ODWROTNOŚCI OGNISKOWEJ – UNIKAJ PORUSZEŃ!

Gdy fotografujesz z ręki, Twoje ciało naturalnie drży. Aby zdjęcie nie było poruszone z winy fotografa, najdłuższy bezpieczny czas naświetlania z ręki wynosi **1 / ogniskowa obiektywu**. Przykład: Jeśli używasz obiektywu o ogniskowej 50mm, Twój czas nie powinien być dłuższy niż 1/50s (czyli np. 1/60s, 1/125s). Jeśli fotografujesz obiektywem 200mm, bezpieczna granica to minimum 1/200s!

Kiedy bezwzględnie potrzebujesz statywu?

Wszędzie tam, gdzie czas naświetlania spada poniżej granicy stabilności Twoich rąk (zazwyczaj poniżej 1/50 sekundy dla szerokich kątów), aparat musi zostać unieruchomiony. Statyw gwarantuje, że elementy statyczne (budynki, drzewa, skały) pozostaną idealnie ostre, podczas gdy elementy ruchome ulegną malowniczoemu rozmyciu.

CZĘSTY BŁĄD POCZĄTKUJĄCYCH

Próba fotografowania dynamicznych scen (np. tańca w słabo oświetlonym pomieszczeniu) bez skrócenia czasu migawki. Zdjęcia wychodzą rozmazane, a początkujący fotografowie błędnie winią za to system ostrości (autofocus), podczas gdy winny jest zbyt długi czas naświetlania.

ZADANIE PRAKTYCZNE DLA CIEBIE

Ustaw aparat w tryb Priorytetu Migawki (S lub Tv). Pozwoli Ci to ręcznie kontrolować czas, podczas gdy aparat sam dobierze przysłonę. Znajdź w domu poruszający się obiekt (np. obracający się wentylator, ciekącą wodę z kranu). Zrób jedno zdjęcie z czasem 1/1000s, a drugie z czasem 1/15s. Porównaj oba ujęcia i zobacz różnicę w interpretacji ruchu.